

Datum : 18 februari 2008
Aan : Commissie WMC
Van : M. Dekker Tel.: 030-2582746
Onderwerp : Rekenkamer Rapport Zwerfjongeren 2007

Aanleiding

In januari heeft de Rekenkamer het rapport 'Zwerfjongeren 2007' uitgebracht. In de commissievergadering WMC van 21 januari jl. zijn daar door mevrouw Pennarts (Groen Links) vragen over gesteld. De vragen gingen met name over:

- de groei van het aantal zwerfjongeren;
- de toename van het aantal zwerfjongeren in de leeftijdscategorie 14/15-jarigen;
- wat de provincie op dit terrein doet/gaat doen.

In dit memo wordt kort ingegaan op het rapport van de Algemene Rekenkamer, wordt een schets gegeven van de situatie in de provincie Utrecht en worden de vragen beantwoord.

Rapport Zwerfjongeren 2007, Algemene Rekenkamer

Sinds 2002 brengt de Rekenkamer frequent rapportages uit over de ontwikkelingen in de opvang van zwerfjongeren.

De belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het rapport 2007 zijn :

- Het geschatte aantal zwerfjongeren¹ ligt rond de 6000. In 2004 lag dit nog tussen de 3000 en 5000.
- De cijfers moeten met veel voorzichtigheid worden gehanteerd. Er kan alleen een schatting worden gemaakt : *'of er meer zwerfjongeren zijn of dat zij- bijvoorbeeld door de toegenomen aandacht voor risicjongeren of de toename van opvangplaatsen- nu vaker geregistreerd worden, kunnen wij op basis van ons beperkte onderzoek niet aangeven... (pag 47)*. De Rekenkamer adviseert daarom ook om de informatievoorziening en de registratie te verbeteren.
- De Rekenkamer constateert dat het aantal initiatieven om de opvang van zwerfjongeren te verbeteren de laatste jaren is toegenomen. Het aantal voorzieningen is toegenomen en daarmee is ook de sluitende keten dichterbij gekomen. Om deze ontwikkeling door te zetten, adviseert de Rekenkamer aan de Minister om aanwijzingen te geven voor de inhoud van de provinciale beleidskaders jeugdzorg en door te toetsen of de Stedelijke Kompassen voor de maatschappelijke opvang voldoende aandacht aan zwerfjongeren besteden. In een reactie op het rapport geven de bewindspersonen aan dat in het landelijk beleidskader jeugdzorg reeds is opgenomen dat bij de aansluiting tussen gemeentelijk jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg, in het bijzonder aandacht dient te worden besteed aan zwerfjongeren.

De situatie in de provincie Utrecht

- de gemeenten Utrecht, Amersfoort en de provincie Utrecht hebben de afgelopen jaren een actief beleid gevoerd op het terrein van zwerfjongeren. Dit komt ook tot uiting in de stabilisering van het aantal zwerfjongeren in beide centrumgemeenten. In tegenstelling tot de landelijke trend is in vergelijking met 2003 het aantal zwerfjongeren in de provincie Utrecht globaal gelijk gebleven.
- De initiatieven in de provincie Utrecht hadden met name betrekking op

---

¹ De gehanteerde definitie is: 'zwerfjongeren zijn jongeren tot 25 jaar met meervoudige problemen, die dakloos zijn of in opvang verblijven'

- De uitbreiding van het aantal opvangvoorzieningen, met name in de gemeente Utrecht.
  - De ontwikkeling van een aantal methodieken die zich specifiek richten op de begeleiding en opvang van risico- en zwerfjongeren.
  - Initiatieven om de aansluiting op het terrein van jeugdbeleid-jeugdzorg en maatschappelijke opvang te verbeteren.
  - Het organiseren van een betere informatie-overdracht tussen jeugdzorg en maatschappelijke opvang.
- Ook in de provincie bestaat nog geen systeem van sluitende registratie van zwerfjongeren. Wel worden in overleg met de gemeente Utrecht en met de gemeente Amersfoort afspraken gemaakt over een verbetering van de registratie. Bovendien gaat de gemeente Utrecht dit jaar een uitgebreid onderzoek doen naar de ontwikkeling en de situatie van zwerfjongeren in de gemeente.

Beantwoording van de vragen

Groei van het aantal zwerfjongeren ?

In tegenstelling tot de landelijke trend is in vergelijking met 2003 het aantal zwerfjongeren in de provincie Utrecht globaal gelijk gebleven. Volgens de gegevens van de Rekenkamer waren er zowel in 2003 als in 2007 in de provincie Utrecht naar schatting tussen de 145-225 zwerfjongeren. Deze gegevens moeten overigens volgens de Rekenkamer met veel voorzichtigheid worden gehanteerd

Toename van het aantal zwerfjongeren in de leeftijdscategorie 14/15-jarigen?

Uit de cijfers van het onderzoek van de Rekenkamer komen geen representatieve gegevens naar voren over de ontwikkeling van het aantal zwerfjongeren in de leeftijd van 14-15 jaar.

Wat de provincie op dit terrein doet/gaat doen ?

Hieronder volgt een kort overzicht van activiteiten van de provincie Utrecht op het terrein van zwerfjongeren.

- Binnen het programma SOS heeft de provincie in 2005 met de gemeente Utrecht een convenant gesloten om deze wet zodanig in te voeren dat er geen jongeren tussen wal en schip zullen raken. Onderdelen van dit convenant zijn:
  - de provincie heeft € 425.000,- beschikbaar gesteld voor de opbouw van een lokale structuur en inkoop van licht pedagogische hulp in de gemeente Utrecht.
  - de provincie heeft sluitende afspraken gemaakt over de zgn. snijvlakprojecten, projecten waarbij er sprake is van zowel lokale- als jeugdzorginbreng.
- In het jeugdzorg aanbod voorzien wij in diverse hulpvarianten om jongeren te begeleiden naar zelfstandig wonen:
  - Kamer trainingcentra
  - Begeleide huisvesting
  - Enkeltje zelfstandig
- In het kader van de Sociale Agenda zijn de volgende projecten in uitvoering genomen:
  - Methodiek-ontwikkeling voor en implementatie van de opvang van minderjarige asielzoekers (bijdrage provincie € 150.000).
  - “Op Eigen Benen”: methodiek-ontwikkeling om zwerfjongeren intensief te begeleiden naar zelfstandig wonen (bijdrage provincie €96.000,-).
  - Bijdrage aan een project verslavingspreventie om te voorkomen dat jongeren met een zwaar middelengebruik afglijden naar een bestaan in de marge en dakloosheid (bijdrage provincie € 50.000).
  - Methodiek-ontwikkeling voor en implementatie van intensieve nazorg van 16+ jongeren (met een risico-profiel)om te voorkomen dat de jongeren bij uitstroom uit de jeugdzorg een terugval krijgen (bijdrage provincie €33.000).

- Onderzoek naar de aansluiting tussen jeugdzorg-aanbod en instellingen voor maatschappelijke opvang bij de opvang van zwerfjongeren, het ontwikkelen van samenwerkingsafspraken in de gemeente Utrecht (bijdrage provincie €12.000).
- Titan (Jeugd Perspectief): ontwikkeling en implementatie van een methodiek met als doel resocialisatie van risicojongeren en jongeren met politie /justitie-contacten (bijdrage provincie € 850.000).
- Nazorg voor jongeren die uit het justitiële circuit weer terugkomen in de gemeente Utrecht: project is gericht op het voorkomen van recidive en het terugdringen van criminele carrières bij jongeren (bijdrage provincie €150.000).
- Verbetering van de hulpverlening aan zwerfjongeren in de gemeente Amersfoort (bijdrage provincie € 46.000).

In de komende periode zal in het programma de Utrechtse Jeugd Centraal in samenwerking met de betrokken gemeenten verder worden geïnvesteerd in de aansluiting tussen jeugdbeleid, jeugdzorg en maatschappelijke opvang.